

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Název: Koncept společenské odpovědnosti firem a jeho vliv na vznik externalit na trhu

Autor: Ing. Jiří Vaněk

Aktuálnost zvoleného tématu

Disertační práce se zabývá **vysoce aktuální problematikou současnosti**. Koncept společenské odpovědnosti firem z pohledu jeho vlivu na tvorbu externalit lze považovat za doposud ne zcela teoreticky rozvinutou problematiku. Obsahové zpracování disertační práce vychází z poznatků domácích i zahraničních literárních zdrojů. Výzkumná část je cílena do prostředí podnikové praxe v České republice. Oprávněnost tohoto přístupu je daná skutečností, že i když koncept společenské odpovědnosti podniku vznikl a byl rozvíjen ve vyspělých ekonomikách v minulém století, tak v podmínkách ekonomiky České republiky nebyl zatím podnikovou praxí plně akceptován a rozvíjen.

Současný stav řešené problematiky

Autor provedl důslednou literární rešerši do oblasti definic a historického vývoje problematiky a různých souvislostí Společenské odpovědnosti firem. Poměrně rozsáhlou část rešerše věnuje analýze platné legislativy a CSR, také daním uplatňovaným v souvislosti s aktivitami firem hlásícím se k CSR. Autor se rovněž zabývá problémem, jaký vliv mají aktivity CSR na vznik externalit a jak je tím ovlivňován tržní mechanismus.

Cíle a hypotézy disertační práce

Hlavní cíl disertační práce byl orientován na **zmapování forem financování společensky odpovědných aktivit u subjektů, které se veřejně hlásí k tomuto konceptu či se účastní anket v souvislosti s CSR a prokázání jejich dopadu na tržní mechanismus v podobě pozitivních a negativních externalit**. Takto formulovaný cíl lze považovat za srozumitelný. K hlavnímu cíli disertační práce byly stanoveny specifické cíle zaměřené na uplatňování odečtu darů ze základů daně, na specifikaci oblastí podporovaných českou podnikovou praxí v rámci CSR a vytvoření modelu tvorby pozitivních externalit v souvislosti s uplatňováním CSR. K záměru disertační práce autor formuloval čtyři hypotézy.

Metody a postup zpracování disertační práce

Teze disertační práce jsou členěny do šesti kapitol. První kapitola je zaměřená literární rešerši, která na jedné straně dokumentuje současný stav řešené problematiky, na straně druhé také orientaci autora v dané problematice. Na straně 20. autor uvádí, že primárním cílem firmy je dosahování zisku. Z pohledu obecné ekonomické teorie existují různé přístupy k pojetí zisku. Bylo by vhodné, aby autor objasnil, jak je zmíněný zisk v daných souvislostech chápán. Na základě stavu poznání a v logické návaznosti autor ve druhé kapitole formuloval cíle, hypotézy a výzkumné otázky disertační práce. Ve třetí kapitole jsou popsány metody a postupy zpracování disertační práce. V disertační práci byly využity primární a sekundární zdroje informací. Pro sběr primárních dat bylo využito dotazníkové šetření. Na straně 45. je uvedena

tabulka 4. z tabulky není zřejmé, jaký je 100% základ respondentů pro další analýzu dat. Autor zde uvádí procentuální poměr, jehož využití pro další analýzu není zřejmé. Hlavní výsledky prováděného výzkumu jsou uvedeny ve čtvrté kapitole. Na straně 61. autor uvádí graf vztahující se ke vzniku pozitivních externalit. Bylo by vhodné, kdyby autor myšlenku vzniku pozitivních externalit poskytnutím daru firmám upřesnil a vysvětlil označení strany poptávky zkratkou MV. Pátá část disertační práce shrnuje přínosy práce pro rozvoj vědeckého poznání a podnikovou praxi. Závěrečná část disertační práce se zabývá nástinem dalšího pokračování výzkumu v dané problematice.

Přínos disertační práce pro vědu, praxi a výuku

Vědecký přínos disertační práce je zejména obohacením o aktuální poznatky z problematiky uplatňování principů společenské odpovědnosti v prostředí české podnikové praxe a vzniku externalit. Pro praxi jsou cennými metodická doporučení pro diferencované chování firem při aktivitách vykonávaných v rámci uplatňování principů CSR. Pro výuku jsou výsledky disertační práce uplatnitelné jak v obecné ekonomické teorii tak v řadě odborných ekonomických předmětech.

Formální a jazyková úprava disertační práce

Po formální a jazykové úpravě odpovídá předložená disertační práce požadavkům na ni kladených. Autor použité literární zdroje řádně citoval.

Publikační aktivity autora

Zpracování disertační práce autor podpořil publikační aktivitou doma i v zahraničí, a to prostřednictvím odborných statí zabývajících se sledovanou problematikou. Publikační aktivitu autora disertační práce lze považovat za dostatečnou.

Doporučení

Předloženou disertační práci DOPORUČUJI k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení DOPORUČUJI udělení titulu PH.D.

Otázky k obhajobě:

Na str. 20 autor uvádí, že primárním cílem firmy je dosahovat zisk. Zisk jako ekonomická veličina může být chápán v různých podobách. Jakým způsobem pohlížíte na Vámi zmiňovaný cíl firmy?

Na str. 45 uvádíte tabulku rozdělení respondentů. Můžete obsah tabulky vysvětlit? Zejména základ 100% a jeho využití pro další zpracování dat?

Objasněte, jakým způsobem byli vybírání respondenti, tak aby splňovali stanovenou podmínku, že se veřejně hlásí ke konceptu CSR?

Na str. 61 uvádíte graf na obr. 8. Mohl byste upřesnit, označení křivky MV? Mohl byste upřesnit typ externality v daném případě? Jakými nástroji může být vznik externalit vládními zásahy řešen?

Ve Zlíně 8. 12. 2014

doc. Ing. Zuzana Dohnalová, Ph. D.